

Tholen

Parallelweg Rondweg Poortvliet

Quicksan Ecologie

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

[lege A4 t.b.v. dubbelzijdig afdrukken]

Tholen

Quicksan Ecologie

Parallelweg Rondweg Poortvliet

projectnummer:

300907.20160939

datum:

30-11-2016

status:

definitief

Auteur

I. Dekker MSc.

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Huidige situatie	3
1.3. Toekomstige situatie	4
2. Normstelling en beleid	5
2.1. Beleid	5
2.2. Flora- en faunawet	5
2.3. Natuurbeschermingswet 1998	6
2.4. Nieuwe Wet Natuurbescherming	7
3. Toetsing	9
3.1. Gebiedsbescherming	9
3.2. Soortenbescherming	12
3.2.1. Overzicht soorten en beschermingsregime	13
3.2.2. Effecten op beschermde soorten	13

Foto's vanaf oostzijde genomen

Figuur 2 Plangebied huidige situatie

(nog onder voorbehoud: de te slopen opstal)

1.3. Toekomstige situatie

Het bestemmingsplan voorziet in de realisatie van een parallelweg voor landbouwverkeer ten zuiden van de N286. Ten behoeve van de aanleg van de weg zal de bestaande agrarische opstal worden gesloopt (nog met voorbehoud) en worden er watergangen gedempt en verlegd.

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998, de nieuwe Wet natuurbescherming en het beleid van de provincie ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland de uitvoering van het project niet in de weg staan.

2.1. Beleid

Het rijksbeleid ten aanzien van de bescherming van soorten (flora en fauna) en de bescherming van de leefgebieden van soorten (habitats) is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De uitwerking van dit nationale belang ligt bij de provincies. De bescherming van natuur is geregeld in de Verordening Ruimte provincie Zeeland. Wanneer er ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden plaatsvinden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland of door de provincie aangewezen agrarische gebieden van ecologische betekenis en natuurontwikkelingsgebieden geldt het 'nee, tenzij' principe.

2.2. Flora- en faunawet

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet (hierna Ffw) van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang;
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Met betrekking tot vogels hanteert het Ministerie van Economische Zaken de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar

gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen.

- Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
- Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
- Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
- Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

- Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit categorie 5 vragen soms wel om nader onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

De Ffw is voor dit ruimtelijke onderbouwing van belang, omdat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

2.3. Natuurbeschermingswet 1998

Uit het oogpunt van gebiedsbescherming is de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

- door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;
- door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen beschermde natuurmonumenten;
- door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de Minister van EZ). De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van het bestemmingsplan. De speciale beschermingszones (a) hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring zouden kunnen veroorzaken zodat moet worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats. Deze toetsing is opgenomen in paragraaf 3.1.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen.

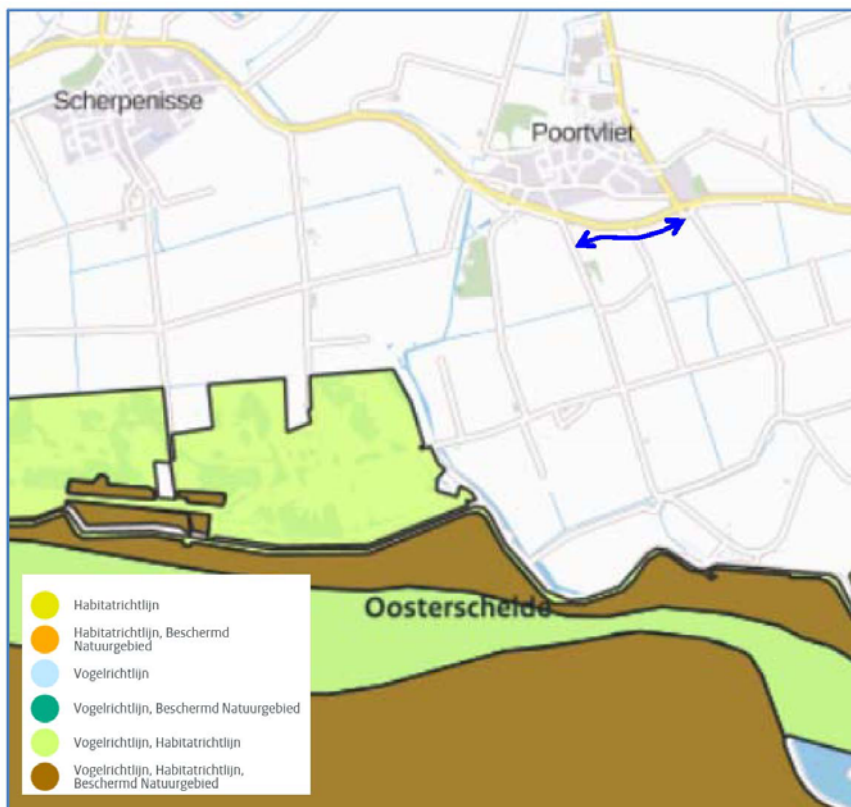
2.4. Nieuwe Wet Natuurbescherming

Met de nieuwe Wet natuurbescherming worden de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet geïntegreerd. Ten aanzien van het thema gebiedsbescherming verandert er weinig ten opzichte van de huidige situatie (Beschermdenatuurmonumenten verliezen hun wettelijke beschermingsstatus en worden na 1 januari beschermd via het ruimtelijk spoor als onderdeel van het NatuurNetwerk Zeeland (NNN). Op het gebied van soortbescherming zijn de veranderingen wel ingrijpend, met onder meer soorten die hun bescherming verliezen, dan wel voor het eerst verkrijgen en een verschuiving van het bevoegd gezag van het ministerie van EZ naar de afzonderlijke provincies. Deze provincies kunnen bovendien vrijstelling verlenen voor beschermde soorten. In de provincie Zeeland zal voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer en onderhoud een vrijstelling geleden voor een groot deel van de “overig” beschermde soorten. Deze lijst zal in Zeeland ongeveer vergelijkbaar zijn met de huidige “Tabel 1-soorten”, dus de meest algemene soorten amfibieën en zoogdieren. Voor de Europees beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijn) is er overigens geen beleidsruimte en blijft de bescherming onveranderd.

3. Toetsing

3.1. Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op circa 1,2 km afstand van het Natura 2000-gebied Oosterschelde gelegen (zie figuur 3). In tabel 1 zijn de instandhoudingsdoelen van het gebied weergegeven.

Figuur 3 Globale ligging (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: AERIUS)

Tabel 1 Instandhoudingsdoelen Oosterschelde

(bron: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase)

		SVI Lan- delijk	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.
Habitattypen					
H1160	Grote baaien	--	=	>	
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	-	>	=	
H1320	Slijkgrasvelden	--	=	=	
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	-	=	=	
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	-	>	=	
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	-	>	>	
Habitatsoorten					
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	=	>
H1365	Gewone zeehond	+	=	>	>
Broedvogels					
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=	
A132	Kluut	-	=	=	
A137	Bontbekplevier	-	=	=	
A138	Strandplevier	--	>	>	
A191	Grote stern	--	=	=	
A193	Visdief	-	=	=	
A194	Noordse Stern	+	=	=	
A195	Dwergstern	--	=	=	
Niet-broedvogels					
A004	Dodaars	+	=	=	
A005	Fuut	-	=	=	
A007	Kuifduiker	+	=	=	
A017	Aalscholver	+	=	=	
A026	Kleine Zilverreiger	+	=	=	
A034	Lepelaar	+	=	=	
A037	Kleine Zwaan	-	=	=	
A043	Grauwe Gans	+	=	=	
A045	Brandgans	+	=	=	
A046	Rotgans	-	=	=	
A048	Bergeend	+	=	=	
A050	Smient	+	=	=	
A051	Krakeend	+	=	=	
A052	Wintertaling	-	=	=	
A053	Wilde eend	+	=	=	
A054	Pijlstaart	-	=	=	
A056	Slobeend	+	=	=	
A067	Brilduiker	+	=	=	
A069	Middelste Zaagbek	+	=	=	
A103	Slechtvalk	+	=	=	
A125	Meerkoet	-	=	=	
A130	Scholekster	--	=	=	
A132	Kluut	-	=	=	
A137	Bontbekplevier	+	=	=	
A138	Strandplevier	--	=	=	
A140	Goudplevier	--	=	=	
A141	Zilverplevier	+	=	=	

		SVI Lan- delijk	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.
A142	Kievit	-	=	=	
A143	Kanoet	-	=	=	
A144	Drieteenstrandloper	-	=	=	
A149	Bonte strandloper	+	=	=	
A157	Rosse grutto	+	=	=	
A160	Wulp	+	=	=	
A161	Zwarte ruiter	+	=	=	
A162	Tureluur	-	=	=	
A164	Groenpootruiter	+	=	=	
A169	Steenloper	--	=	=	

* : prioritair habitatype of –soort

Legenda	
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
	Waargenomen ten zuiden van het plangebied sinds 2012

Het plangebied is buiten Natura 2000-gebied Oosterschelde gelegen. Door het monotone biotoop en het intensieve gebruik van de agrarische gronden, is het gebied weinig geschikt voor de noordse woelmuis. Er zijn ook geen waarnemingen bekend van de noordse woelmuis in of in nabijheid van het plangebied.

Vanwege de ligging tegen de N286 is de locatie door de hoge mate van verstoring weinig geschikt voor de kwalificerende (niet)broedvogels. Overigens is het merendeel van de kwalificerende vogelsoorten gebonden aan het biotoop van de Oosterschelde. Een aantal soorten (kievit, scholekster, brandgans en bruine kiekendief) is waargenomen ten zuiden van het plangebied, er zijn geen waarnemingen van kwalificerende soorten in het plangebied. Het plangebied maakt evenmin deel uit van het Natuurnetwerk Zeeland (zie figuur 4).

Figuur 4 Ligging ten opzichte van Natuurnetwerk Zeeland

Effecten op beschermde gebieden

Het plangebied is niet gelegen in beschermde natuurgebieden. Directe effecten als areaalverlies en versnippering kunnen daarom worden uitgesloten. Gezien de afstand en de aard van de ontwikkeling kunnen ook effecten als verstoring en effecten op de waterhuishouding worden uitgesloten.

Qua stikstofdepositie geneert het plan geen problemen voor Natura 2000. De aanleg van de weg leidt niet tot een toename in verkeersintensiteiten, het landbouwverkeer wordt slechts gescheiden van het overige verkeer. De kwalificerende habitattypen Schorren en zilte graslanden (binnendijks) en Zilte pionier begroeiingen (zeekraal) zijn gevoelig voor stikstof. De kritische depositiewaarde (KDW) bedraagt respectievelijk 1571 en 1643 mol/ha/ja. De achtergronddepositie bedraagt <1200 mol/ha/jr, waardoor als gevolg van de ingreep geen sprake zal zijn van de overschrijding van de KDW. De ontwikkeling leidt daarom niet tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de kwalificerende habitats en soorten uit de Natura 2000-gebieden.

3.2. Soortenbescherming

De huidige ecologische waarden zijn vastgesteld gedurende een veldbezoek (4 november 2016) en aan de hand van algemene ecologische kennis en verspreidingsatlassen/gegevens (onder andere www.waarneming.nl (km hok 68,395 en 63,395).

Vaatplanten

De agrarische gronden worden intensief beheerd waardoor het voorkomen van matig tot strikt beschermde vaatplanten kan worden uitgesloten. Er zijn geen waarnemingen bekend en ook niet te verwachten van beschermde soorten in en/of in de omgeving van het plangebied.

Vogels

In de bosschage ten noordwesten van het plangebied kunnen algemene broedvogels broeden als merel, houtduif en ekster voorkomen. In de watergang kunnen algemene soorten voorkomen als wilde eend en meerkoet. De graslanden kunnen van betekenis zijn als foerageergebied voor soorten als knobbelzwaan en grauwe gans, maar ook voor roofvogels. Er zijn waarnemingen bekend van buizerd, torenvalk en bruine- en blauwe kiekendief in of in de omgeving van het plangebied. In het plangebied staan geen bomen die potentie kunnen bieden als nestlocatie voor jaarrond beschermde vogelsoorten als de buizerd. Er zijn geen waarnemingen van jaarrond beschermde gebouw bewonende broedvogelsoorten als steenuil of kerkuil, die typerend zijn voor het buitengebied. De te slopen agrarische schuur is open aan de zijkanten. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen of nesten gevonden van uilen.

Onder de nieuwe Wet Natuurbescherming zijn vogelnesten overigens niet meer jaarrond beschermd.

Zoogdieren

Het plangebied biedt geschikt leefgebied aan algemeen voorkomende, licht beschermde soorten als mol, konijn, haas en veldmuis. Strikter beschermde grondgebonden zoogdiersoorten kunnen op basis van het huidige biotoop worden uitgesloten.

De te slopen agrarische schuur is open aan de zijkanten en bestaat uit een enkelstenen muur met golfplaten dak. Het gebouw kan hierdoor als ongeschikt worden beoordeeld als verblijfplaats voor vleermuizen. Het plangebied kan fungeren als marginaal foerageergebied voor vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis, het betreft echter een open gebied waardoor het weinig geschikt is. Er zijn geen waarnemingen van vleermuizen in of in de omgeving van het plangebied.

Amfibieën

Algemeen voorkomende amfibieën zoals bruine kikker, middelste groene/bastaardkikker en gewone pad zullen naar alle waarschijnlijkheid gebruik maken van het plangebied en omliggende terrein.. Het plangebied is beoordeeld als niet geschikt als leefgebied voor strikt beschermde soorten. In en in de directe omgeving van het plangebied zijn tevens geen waarnemingen bekend van matig tot strikt beschermde soorten.

Vissen

De watergangen kunnen leefgebied bieden aan algemene, niet veeleisende, vissoorten als tiendoornige stekelbaars. Strikter beschermde vissoorten worden op basis van de kwaliteit van de watergang en verspreidingsgegevens niet verwacht. Er zijn geen waarnemingen van matig tot strikt beschermde soorten.

Overige soorten

Op basis van verspreidingsgegevens en/of het ontbreken aan geschikte biotopen in of in de omgeving van het plangebied, kunnen overige beschermde soorten waaronder reptielen en ongewervelden worden uitgesloten.

3.2.1. Overzicht soorten en beschermingsregime

In tabel 2 staat aangegeven welke beschermde soorten er binnen het plangebied naar verwachting aanwezig zijn en onder welk beschermingsregime deze vallen.

Tabel 2: Naar verwachting aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied en het beschermingsregime

				Nader onderzoek nodig bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen
Vrijstellings-regeling Ffw	Tabel 1	-	mol, konijn, haas en veldmuis bruine kikker, middelste groene/bastaardkikker en gewone pad	Nee
Ontheffings-regeling Ffw	Tabel 2			
	Tabel 3	Bijlage AMvB		
		Bijlage IV HR	vleermuizen (foerageergebied)	Nee
	Vogels	Cat 1 t/m 4		

3.2.2. Effecten op beschermde soorten

Het bestemmingsplan is het besluit dat ingrepen mogelijk maakt en een aantasting van beschermde dier-of plantensoorten kan betekenen. Uiterlijk bij het nemen van een besluit dat ruimtelijke veranderingen mogelijk maakt, zal daarom zekerheid moeten zijn verkregen dat overtredingen van de Ffw niet optreden. Het plan voorziet in de realisatie van een parallel landbouwweg. De benodigde werkzaamheden ten behoeve van deze ontwikkeling kunnen leiden tot aantasting van te beschermen natuurwaarden. De aanleg van de weg kan leiden tot verstoring door trillingen, licht en geluid.

- Er is geen ontheffing nodig voor de tabel 1-soorten van de Ffw omdat hiervoor een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen van de Ffw. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht. Dat

betekent dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

- Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Verstoring van broedende vogels is verboden op grond van de Ffw. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In het kader van de Ffw wordt geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde. De meeste vogels broeden overigens tussen 15 maart en 15 juli (bron: website vogelbescherming).
- Het plangebied is mogelijk van betekenis als marginaal foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig, negatieve effecten kunnen daarom worden uitgesloten.

Gezien de bovenstaande conclusies staat de Flora- en faunawet alsmede de nieuwe Wet natuurbescherming, met inachtneming van de voorgestelde maatregelen, de uitvoering van het plan niet in de weg.